

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Участь Асоціації міст України в законодавчому забезпеченні реформування системи освіти на місцевому рівні

Людмила Мозгова,
аналітик Асоціації міст України,
кандидат педагогічних наук

23 травня 2017 року
м. Київ

Децентралізація – процес передачі повноважень та бюджетів від центральних органів влади на місця

Видаткові повноваження

Компенсатори

Державний бюджет України

Оплата комунальних послуг та енергоносіїв

Зарплата непедагогічного персоналу

Фінансування ПТУ з міст-обласних центрів

Місцеві бюджети

9,3 млрд. грн

9,2 млрд. грн

2,9 млрд. грн.

14,9 млрд. грн.
(перерозподілити дотацію для закладів освіти і охорони здоров'я з обласних і районних бюджетів) У той же час додаткова дотація не передбачена бюджетам міст обласного значення.

Відсутній

2,2 млрд. грн.
(освітня субвенція на здобуття учнями загальної середньої освіти у ПТУ (зарплату педагогів)

Бюджетні зміни за участі АМУ

(Закон України “Про Державний бюджет України на 2017 рік”):

1.

З 01.01.2017 року всі ОТГ переведено на прямі міжбюджетні відносини.

2.

Збільшено субвенцію для ОТГ до **1,5 млрд. грн.**

3.

Збільшено обсяг освітньої субвенції на **10,7 млрд. грн.** (на 25,5%) у порівнянні з початковою пропозицією Уряду. Тобто загальний обсяг становить **52,6 млрд. грн.** (на перше читання було 41,9 млрд. грн.).

4.

З механізму фінансування ПТУ виключено міста обласного значення (Освітню субвенцію дозволено спрямовувати на ПТУ та закладено **2,2 млрд. грн. на зазначені видатки. Передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази ПТУ в обсязі **50 млн. грн.**)**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Інформація Державного казначейства України за перший квартал 2017 року
(станом на 19.05.2017 року)**

Постанова КМУ від 31 серпня 2016 року № 574
«Про внесення змін про Положення про освітній округ»

1.

До складу округу можуть входити навчальні заклади незалежно від типу та форми власності, у тому числі загальноосвітні навчальні заклади, що є опорними (далі - опорні заклади), та міжшкільні навчально-виробничі комбінати

2.

Округ не є юридичною особою і діє на підставі рішення про його утворення.

3.

Кількість дітей опорної школи змінено з 360 на 200

4.

Найменування філії повинне вказувати на приналежність до опорного закладу, у складі якого вона створена.

5.

Випускникам опорного закладу II і III ступеня та його філій, що виконують функції основної школи, відповідний документ про освіту видається опорним закладом.

Розпорядження КМУ № 988-р від 14.11.2016 року “Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року”

1.

2017-2018 роки:

Прийняти ЗУ “Про освіту”, розпочати реформу початкової школи, підвищити оплату праці педагогам, розробити нову редакції ЗУ “Про загальну середню освіту” та ін.

2.

2019-2022 роки:

Реформувати базову середню освіту, створити систему підвищення кваліфікації педагогів, сформувати мережу опорних шкіл базового рівня, створити мережу установ незалежної сертифікації вчителів; створити органи з питань забезпечення якості освіти, створити систему ЗНО за курс базової середньої освіти та ін.

3.

2023-2029 роки:

Розробити, затвердити і запровадити новий Держстандарт профільної освіти, сформувати мережу профільних шкіл, створити систему ЗНО випускників профільної школи професійного спрямування.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Постанова КМУ № 974 від 14.12.2016 року «Про внесення зміни у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року № 1298»
(Єдина тарифна сітка).**

1.

Підвищення посадових окладів педагогічних працівників навчальних закладів, які фінансуються за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, здійснюється з 1 січня 2017 року.

2.

Підвищення посадових окладів педагогічних працівників усіх інших закладів та установ освіти, які фінансуються за рахунок державного та місцевих бюджетів, здійснюється з 1 вересня 2017 року.

3.

Органи місцевого самоврядування можуть приймати власне рішення про підвищення тарифних розрядів педагогічних працівників закладів та установ освіти, що фінансуються за рахунок місцевих бюджетів, до 1 вересня 2017 року.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Постанова КМУ № 94 від 14 лютого 2017 року
«Про внесення змін до Порядку та умов надання освітньої субвенції з
державного бюджету місцевим бюджетам»**

Спрямовано кошти освітньої субвенції:

1.

виключно на оплату праці із нарахуваннями педагогічних працівників

2.

забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти, а саме на оплату праці з нарахуваннями викладачів, які викладають предмети згідно з [Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти](#)

3.

збережено норму **щодо** можливості збереження залишків коштів за **освітньою субвенцією** на кінець бюджетного періоду на рахунках відповідних місцевих бюджетів і **використання** у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції та **на оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Постанова КМУ № 289 від 19 квітня 2017 року
«Про внесення зміни до пункту 2 Положення про освітній округ»**

Внесено такі зміни:

1.

Опорною школою тепер можуть відноситися заклади, що не мають філій, але до них здійснюється підвезення учнів не менше ніж з трьох селищ, сіл.

2.

До повноважень опорного навчального закладу додається обов'язок підвозити з урахуванням потреб осіб із інвалідністю (у тому числі тих, що пересуваються на кріслах колісних) учнів та педагогів (не менш ніж з трьох сіл, селищ, у яких ліквідовано загальноосвітні навчальні заклади) до опорного навчального закладу та до місця проживання.

3.

Уточнено правовий статус філії, що, виконуючи функцію початкової школи, може також за рішенням засновника виконувати функції основної школи та дошкільного підрозділу навчально-виховного комплексу.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Перспективи реформування освіти та участь у них АМУ:

Сфера дошкільної освіти

- Проект ЗУ “Про внесення змін до ЗУ “Про дошкільну освіту”

Сфера середньої освіти

- Проект ЗУ “Про освіту”
- Розробка нової формули розподілу освітньої субвенції

Сфера позашкільної освіти

Проект змін до постанови КМУ щодо статусу тренерів ДЮСШ

Сфера професійно-технічної освіти

- Проект ЗУ “Про внесення змін до деяких законів України щодо регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів»
- Джерела фінансування сфери

**Проект ЗУ “Про внесення змін до ЗУ “Про дошкільну освіту”
(на розгляді у ВРУ):**

Позиція МОН	Позиція АМУ	Стан справ
Засновник призначає на посаду та звільняє з посади керівника ДНЗ	Призначає на посаду та звільняє з посади керівника комунального ДНЗ орган управління освітою (всіх інших засновник)	Враховано позицію АМУ
Встановити фіксовану плату для батьків за харчування дітей	Це повноваження має засновник	Враховано позицію АМУ
Процедуру створення, реорганізації та ліквідації ОМС без додаткового погодження з МОН	<i>(пропозиція АМУ)</i>	Враховано позицію АМУ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проект ЗУ “Про освіту”: прийнятий ВРУ у першому читанні та (знаходиться на доопрацюванні у Комітеті)

АМУ вдалось (станом на момент доопрацювання в робочій групі):

відхилити поправку щодо імперативу створення умов органами місцевого самоврядування для територіального відокремлення закладів, що надають початкову освіту, від гімназій та ліцеїв.

відхилено поправку щодо обов'язку ОМС створювати та утримувати мережу закладів освіти та їх філій у кожному населеному пункті.

відхилено поправку щодо обов'язку ОМС різних територіальних одиниць проводити громадські слухання з метою прийняття спільного рішення про організацію здобуття початкової, базової та профільної середньої освіти.

АМУ вдалось (станом на момент доопрацювання в робочій групі):

відхилити поправку щодо заборони засновникам скорочувати мережу навчальних закладів незалежно від кількості дітей.

зберегти норму закріплення права здобувача освіти здобувати початкову та базову середню освіту за територіальним принципом, чим забезпечити збалансоване наповнення мережі навчальних закладів.

відхилити поправку щодо обов'язковості складання ДПА здобувачами базової загальної освіти предметів фізико-математичного та природничого циклів, оскільки так не передбачено складання української мови як державної, а також порушує права здобувачів освіти складати ДПА за власним вибором.

відхилити поправку щодо обов'язку засновника за рішенням загальних зборів закладу освіти протягом трьох днів видати розпорядчий документ про звільнення керівника навчального закладу.

збережено норму щодо прав здобувачів освіти знати зміст програми ЗНО на початку здобуття освіти на відповідному рівні, а не за 1,5 роки до проведення ЗНО.

Проект ЗУ “Про освіту”: прийнятий ВРУ у першому читанні та знаходиться на доопрацюванні у Комітеті

АМУ вдалось (станом на момент доопрацювання в робочій групі):

зберегти норму щодо можливості робити винятки, передбачені законодавством, під час педагогічними працівниками проходження чергової атестації.

доповнити редакцію частини першої статті 58 про державну гарантії педагогічним працівникам щодо надання пільгових довготермінових кредитів на будівництво (реконструкцію) чи придбання житла або надання службового житла нормою про визначення такого порядку на рівні держави Кабінетом Міністрів України.

відхилити поправки, що передбачали втручання у діяльність ОМС щодо створення, реорганізації та ліквідації закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, а саме йшлося про погодження такого рішення з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та шляхом проведення громадських слухань, місцевого референдуму.

Розробка нової формули розподілу освітньої субвенції:

Освітня субвенція розраховувалась відповідно до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами (постанова КМУ від 26.06.2015 року №435, набрала чинності з 01.01.2016 року).

2016 рік

- **Контингент учнів**
 - (дані станом на 05.09.2014)
-
- Зарплату з нарахуваннями всіх працівників (педагогічних і непедагогічних), комунальні послуги, поточні видатки, оснащення кабінетів, придбання підручників тощо)

2017 рік

- **Контингент учнів x 78%**
 - **% вирівнювання по області**
 - (дані станом на 05.09.2015)
 - 78% - показник зростання заробітної плати
-
- Виключно видатки на заробітну плату педагогічних працівників

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Зросла у 2017 році мережа навчальних класів

- Дефіцит бюджету

Зменшилась у 2017 році мережа навчальних закладів

- Профіцит бюджету

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

МОН ініціює утворення робочої групи із розробки формули розподілу освітньої субвенції:

Включено представника АМУ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Основні складові формули
(пропозиція іноземного експерта
Яна Герчинського)**

Навчальна програма (кількість уроків, що залежать, зокрема, від профільності)

Зарплати вчителів (середній показник)

Адміністративний та підтримуючий компонент
(психолог, бібліотекар, адмінресурс та ін.)

Нормативний розмір класу (кількість учнів у класі)

**Основні складові формули
(пропозиція АМУ)**

Чітко розмежувати перелік видатків, що забезпечуються з Державного та місцевого бюджетів

Формула має **врахувати освітні стандарти** (нормативи), що визначають функціонування закладів (забезпечення різного програмового змісту, змін у тарифній сітці, вартість комунальних послуг тощо)

Закласти механізм **фінансового стимулювання оптимізації мережі** навчальних закладів

Критерії оптимізації мають спиратися на нормативні показники, що враховують об'єктивні чинники та існуючі відмінності, що впливають на вартість надання освітніх послуг у різних громадах України.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АМУ відстояла необхідність розробки і затвердження державних стандартів і нормативів у галузі освіти

стандартом повної середньої освіти має бути **чітко визначений перелік обов'язкових для вивчення тем та обсяги навчання, встановлені нормативи педагогічного навантаження, вимоги до наповненості класів, матеріального забезпечення навчальних закладів та додаткових видів соціального і матеріального забезпечення учнів, на основі яких буде обрахована обґрунтована вартість утримання одного учня.**

Все інше за межами стандарту має фінансуватись за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АМУ підготувала зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 р. № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників»

включити до визначених категорій педагогічних працівників тренерів-викладачів, інструкторів-методистів, заступників з навчально-тренувальної роботи та директорів дитячо-юнацьких спортивних шкіл, що належать до сфери позашкільної освіти.

Надіслано офіційним листом до МОН

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проект ЗУ “Про внесення змін до деяких законів України щодо регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів” (схвалений Комітетом ВРУ):

вносить зміни до Законів України «Про освіту» та «Про професійно-технічну освіту» в частині введення до поняття державного замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів нового поняття «регіональне замовлення», оскільки воно передбачене Бюджетним Кодексом України

АМУ надала офіційне погодження законопроекту та сприяла виключенню з механізму фінансування ПТУ міст обласного значення. У той же час за містами-обласними центрами це повноваження залишено.

АМУ наполягає на передачі від державної форми власності до комунальної закладів професійно-технічної освіти містам-обласним центрам

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проект ЗУ “Про внесення змін до Закону України «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів”

(лист МОН № 1/11-4402 від 10.05.2017):

Законопроектом пропонується **унормувати механізм здійснення регіонального замовлення** на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у вищому, професійно-технічному навчальному закладі, закладі післядипломної освіти та інших установах.

АМУ надала офіційне погодження законопроекту із зауваженнями:

Розмежувати поняття державне та регіональне замовлення

Внести органи місцевого самоврядування до переліку регіональних замовників, які мають право подавати свої пропозиції до обласних департаментів освіти щодо необхідності у підготовці кадрів для комунальної сфери

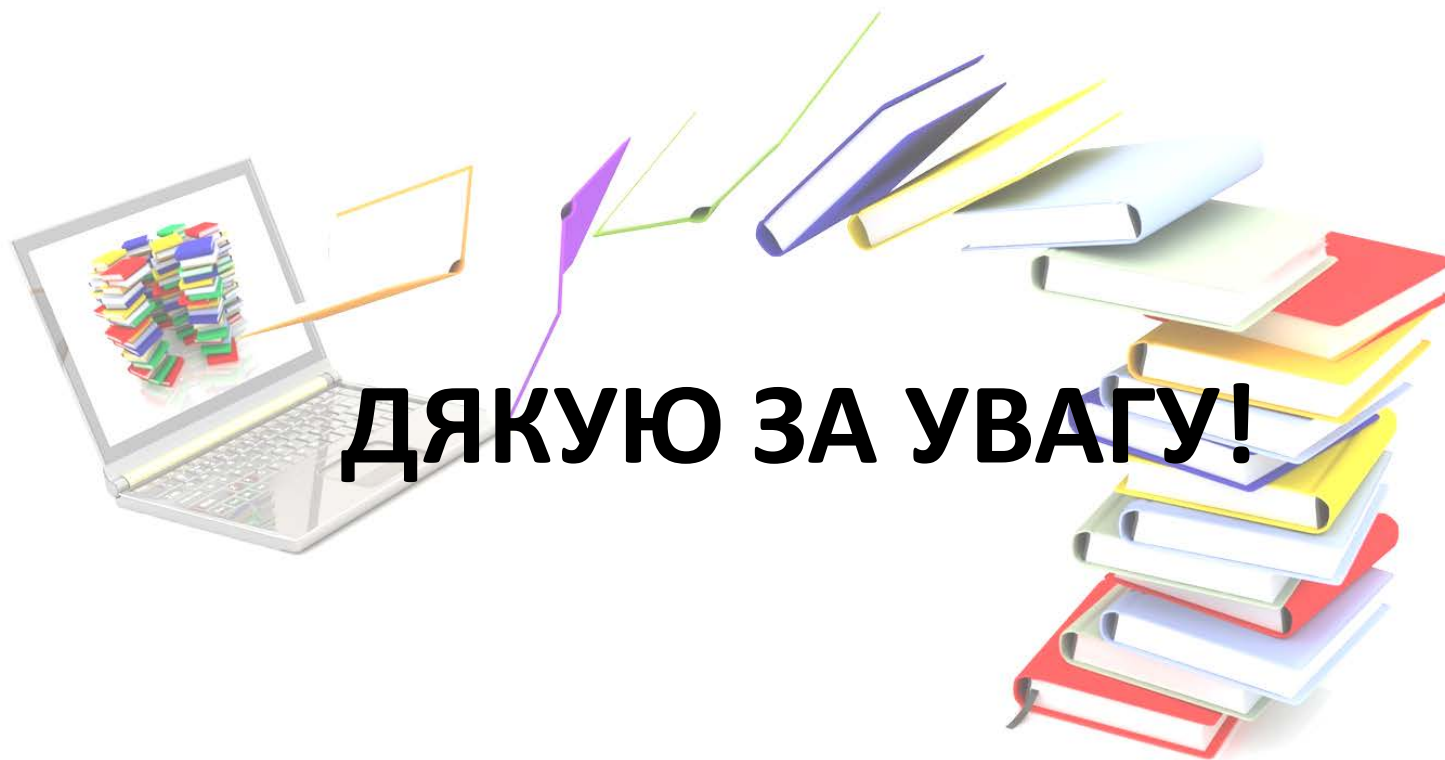
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Не важливо, чи будеш ти кращий, ніж хтось.
Важливо те, чи будеш ти кращий, ніж учора.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!